

TURVALLISUUSASIAKIRJA

Kunnon Tulet Eräpalvelut

1.6.2005 / 15.2.2010

Yleiskuvaus yrityksen toiminnasta (*kopioitu yrityksen netti-pääsivulta*)

Kunnon Tulet Eräpalvelut tuottaa ja toteuttaa laadukkaita erä- ja luontohenkisiä ohjelmapalveluita yrityksille ja yhteisöille kaikkina neljänä vuodenaikana. Tarjoamme palveluita mm. koulutukseen, virkistykseen, kokouksiin, juhliin ja vaikkapa yritysvieraiden hemmotteluun. Ohjelmapalveluista vastaavat pääsääntöisesti erä- ja luonto-oppaan(AMT) ja/tai kalastusoppaan(AMT) ammattitutkinnon suorittaneet matkailualan ammattilaiset.

Toiminnan päämäärät

Kunnon Tulet tuottaa palvelut asiakkailleen "avaimet käteen" periaatteella. Kaikki on ajateltu ja suunniteltu valmiiksi asiakkaan puolesta. Seuraamme tuottamiemme palveluiden ja tuotteiden laatua asiakaspalautejärjestelmämme avulla. Kunnon Tulille tyytyväinen asiakas on kaiken toiminnan päämäärä.

Toimintaympäristöt

Yritys tuottaa palvelut pääasiassa luonnossa, yhteistyökumppaneidensa alueilla tai vapaassa metsässä/erämaassa. Oma toimintatukikohta ei yrityksellä ole.

Tämä turvallisuusasiakirja on laadittu Kuluttajaviraston 5.9.2003 antamien ohjeiden mukaisesti. Tämän asiakirjan lopussa on ohjeita ohjelmapalveluihin osallistuville asiakkaille.

SISÄLLYS

1. Turvallisuudesta vastaavat henkilöt
2. Työntekijöiden toimenkuvat
3. Osallistujat ja osallistujaryhmät
4. Ohjelmavälineet/henkilösuojaimet ja niiden huolto/tarkastus
5. Riskienarviointi ja turvallisuuden suunnittelu
6. Toimintaohjeet onnettomuus- ja hätätilanteissa
7. Toimintaohje tulen käsittelyyn
8. Onnettomuuskirjanpito ja -tiedottaminen
9. Esimerkki ohjelmakohtaisesta turvallisuussuunnitelmasta
10. Ohjeita ohjelmapalveluihin osallistuville asiakkaille

1. Turvallisuudesta vastaavat henkilöt

Yrityksen kokonaisturvallisuudesta vastaava henkilö on kulloinkin toimiva toimitusjohtaja.

15.2.2010 tilanteen mukaan: Mika Vakkuri gsm 050 358 4062
email: mika.vakkuri@kunnontulet.fi

Vastualueet :

- yleinen turvallisuudenvalvonta, -suunnittelu ja -ohjaus
- henkilökunnan koulutus
- alkusammutus- ja ensiapuvälineistä vastaaminen
- onnettomuuksien ja läheltäpiti-tilanteiden raportointi ja seuranta
- pelastusteiden kulkukelpoisuuden valvonta

2. Työntekijöiden toimenkuvat

Yritys käyttää palveluidensa toteuttamiseen paljon tilapäistyöntekijöitä (keikkatyöntekijät). Tilapäistyöntekijät ovat koulutettu työtehtäviinsä ja he ovat tutustuneet tähän turvallisuusasiakirjaan.

Työntekijöiden ammattitaito

Mika Vakkuri, erä- ja luonto-opas(AMT), kalastusopas(AMT), ensiapu2-koulutus, vuokraveneen kuljettaja, köysitoimintaohjaajan-koulutus, hygieniakoulutus(passi) - ohjaa ja koordinoi onnettomuustilannetta

Tilapäis-/keikkatyöntekijöiden henkilötiedot ko.ohjelmanpalvelun turvallisuussuunnitelmassa. Mahdollisilta työsuoritusten alihankkijoilta edellytetään turvallisuussuunnitelmaa ja toiminnot tarkistetaan ennen toimintaa.

3. Osallistujat ja osallistujaryhmät

Opastetuilla retkillä, kiinteillä rastipaikoilla/toimintapisteillä on osallistujamäärä rajattu 10 henkilöön/ohjaaja.

Toimintaan liittyvät ikä-, kunto-, varuste-, ym.vaatimukset on kerrottu osallistujille tarjous/tilausvahvistus vaiheessa. Myös mahdollisten turvavälineiden ja henkilösuojainten käytöstä ja opastustilanteesta kerrotaan etukäteen.

Päihteiden alaisena vaaralliseksi määriteltyyn lajiin osallistuminen on kielletty. Tämä mainitaan erikseen asiakasinfossa. Olosuhteiden muuttuessa yllättäen oppaalla on oikeus muuttaa toimintapaikkaa tai -reittiä. Asiakas, joka ei noudata annettuja turvallisuusohjeita, ohjataan jonkun muun turvallisen harrastuksen pariin.

Esimerkkinä tiimikisailuun liittyvä tarjouksessa/esitteessä oleva ohjeistus:

Huomioitavaa:

Osallistujilla säänmukainen, ulkoiluun ja kisailuun sopiva vaatetus. Kisailu käydään xxxxx savusaunan pihapiirissä. Pihakisailu ei vaadi ihmeellisiä fyysisiä suorituksia, vaan pikemminkin ryhmän saumatonta yhteistyötä ja ryhmähenkeä. Kisailu sopii kaikenikäisille.

4. Ohjelmavälineet/henkilösuojaimet ja niiden huolto/tarkastus

Vastuuhenkilö: Mika Vakkuri

Ohjelmopalveluissa käytetään pääasiassa itse rakennettuja toimintavälineitä. Näiden valmistuksessa on kiinnitetty erityistä huomioita käyttöturvallisuuteen. Välineet tarkastetaan aina toiminnan alkaessa sekä säilytetään asianmukaisesti sisätiloissa.

Ohjelmopalveluihin liittyvät valmistuotteet esim. uisteluveneet ovat säännöllisesti huollettuja/tarkastettuja. Lainvaatimista henkilösuojaimista esim. kelluntaliivit pidetään käyttö-, tarkastus- sekä rikkoutumispäiväkirjaa.

Myös osasta turvallisuuteen ensisijaisesti liittyvistä välineistä pidetään käyttö-, tarkastus- sekä rikkoutumispäiväkirjaa (esim. kiipeilyvälineet).

5. Riskienarviointi ja turvallisuuden suunnittelu

Mitä vaaroja on?

Vaaratilanteita saattaa syntyä osallistujien henkilökohtaisesta toiminnasta riippuvista syistä tai välineiden aiheuttamista syistä.

Toimenpiteet vaarojen poistamiseksi tai tapaturmien ja onnettomuuksien ennalta ehkäisemiseksi (esim. turvallisuusvälineiden käyttö, asiakkaiden opastus, olosuhterajoitukset)

Asiakkaat perehdytetään mahdollisimman hyvin toimintaan.

Riskitekijöitä ennaltaehkäistään ohjeistamalla toiminnot ja valvomalla sääntöjen noudattamista.

Henkilökunnalla on hyvät ensiapuvalmiudet.

Riskien minimoimisessa otetaan huomioon mm. vallitsevat sääolosuhteet.

Ohjelmopalvelussa noudatetaan sille etukäteen suunniteltua turvallisuussuunnitelmaa.

6. Toimintaohjeet onnettomuus- ja hätätilanteita varten

Toimintajärjestys: pelasta, hälytä, turvaa, tiedota.

Puhelin, turvallisuusvastaavilla aina puhelinpäivystys 24 h/vrk, jos se tietoliikenneyhteyksien osalta on mahdollista. Kuuluvuusalueiden ulkopuolella on tiedossa lähin kuuluvuusalue. HÄTÄNUMERO 112.

Paikalla olevalla henkilökuntaan kuuluvalla on aina johtamisvastuu.

Opas antaa/koordinoi ensiavun ja päättää jatkotoimenpiteistä.

Lasten joutuessa onnettomuuteen pyritään saamaan vanhemmat paikalle mahdollisimman pian. Opas tai muu henkilökuntaan kuuluva tai mahdollisesti joku toinen asiakas lähtee mukaan, mikäli loukkaantunut joudutaan toimittamaan sairaalahoitoon.

Ensiapuvälineet on oppaiden etukäteen ilmoittamassa paikassa tai yrityksen autossa. Yrityksen autossa sijaitsee myös alkusammutus kalustoa(3kg sammutin).

Sairaalakäyntiin johtavista tapaturmista tehdään ilmoitus viranomaisille.

Tapaturmat ja onnettomuudet kirjataan ylös, ja niistä tehdään turvallisuuteen vaikuttavat toimenpidemuutokset.

7. Toimintaohje tulen käsittelyyn

Tulen käsittely sisätiloissa

Tulen kanssa on aina noudatettava erityistä varovaisuutta, varsinkin tuntemattomissa tiloissa. Varoita asiakkaita mahdollisten kipinöiden tuottamasta vaarasta. Jos rakennusta ei ole pitkään aikaan lämmitetty, hormit ja itse tulisija on tarkistettava. Äkkiä alkava lämmitys saattaa halkaista hormit ja näin aiheuttaa vaaratilanteen. Avoimien tulisijojen edustat on syytä kattaa palamattomalla materiaalilla, jotta kipinät eivät pääse sytyttämään tulipalaa.

Öljykamiinaa ei pidä sytyttää uudelleen, kun se on vielä kuuma. Palavat nesteet sammutetaan tukahduttamalla esim. sammutuspeitteellä, mutta ei missään tapauksessa vedellä.

Öljylampun yläpuolelle on jätettävä tarpeeksi vapaata tilaa, jotta yllä oleva materiaali ei syty. Älä vie öljylamppua saunaan tai muuhun kuumaan tilaan. Kuumentuessaan lampun öljy saattaa kaasuuntua ja leimahtaa(räjähättää) palamaan. Öljylampun polttoaine on valopetroli.

Nestekaasu on erittäin helposti syttyvä polttoaine. Nestekaasuvuodon syttyessä on aina kyse vaaratilanteesta. Vuodon syttyessä, tai sitä epäillessä, tyhjennä aina rakennus ja tuuleta se kunnolla. Vuotanut kaasu syttyy pienestäkin kipinästä. Vuotanut nestekaasu valuu ilmaa raskaampana lattian tasolle. jos kaasupulloa säilytetään sisällä on lattianrajaan tehtävä tuuletusaukko. Suuri määrä kaasua aiheuttaa tajuttomuuden tai jopa kuoleman. Nestekaasupullon pintalämpötila ei saa nousta yli 40 celsius asteen.

Häkä on hengenvaarallinen kaasu. Se ei ilmoita itsestään. Häkä on vaarallista jo pieninä määrinä, se estää hapen sitoutumisen vereen. Häkää syntyy kun palaminen tapahtuu liian vähässä hapessa. Älä koskaan sulje tulisijan peltejä liian aikaisin. Häkämyrkytyksen oireet ovat huimaus, pahoinvointi ja tajuttomuus. Toimita uhri nopeasti raittiiseen ilmaan ja tarvittaessa lääkärin hoitoon.

Tulen käsittely ulkona

Nuotiota tai muuta avotulta ei saa tehdä ilman asianomaisen lupaa toisen omistamalle tai hallinnassa olevalle maalle ilman pakottavaa tarvetta. Varoita asiakkaita avotulen tuottamien kipinöiden mahdollisesti aiheuttamasta vaarasta. Retkikeittimen tai lämmitys- tai valaistuslaitteen taikka muun maapohjasta eristetyn laitteen käyttöön ei tarvita lupaa, koska tällaisessa laitteessa pidettävää tulta ei katsota avotuleksi.

Jos metsäpalovaara on ilmeinen, avotulta ei saa sytyttää metsään tai sen läheisyyteen edes maanomistajan luvalla. Jokainen on mahdollisuksiensa mukaan velvollinen valvomaan, että siellä, missä hänellä on määräysvalta, noudatetaan paloturvallisuutta koskevia sääntöjä ja määräyksiä. Ulkoilu- ja leirintäalueilla on tulen tekoon usein varattu erityiset paikat, eikä tulta pidä näillä alueilla tehdä muualle.

8. Onnettomuuskirjanpito ja -tiedottaminen

Turvallisuusvastaava kirjaa onnettomuudet ja läheltä piti -tilanteet onnettomuusasiakirjaan. Vastaavien tapausten varalta mietitään ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä, nimetään vastuuhenkilö ja sovitaan aikataulu toimenpiteiden toteuttamiseksi. Tarvittavat toimenpiteet suoritetaan välittömästi.

Onnettomuustapauksesta ilmoittaminen

Onnettomuudesta tiedottaa ja antaa tietoja vain turvallisuusvastaava(toimitusjohtaja) Tapauksesta ilmoitetaan tarvittaville tahoille (kunnan tuoteturvallisuusvalvontaviranomainen, lääninhallitus, kuluttajavirasto, työsuojelupiiri, poliisi, vakuutusyhtiö) ja turvallisuusvastaava on yhteydessä asianosaisiin.

9. Esimerkki ohjelmakohtaisesta turvallisuussuunnitelmasta

TURVALLISUUSSUUNNITELMA

Kunnon Tulet Eräpalvelut

Tammenkannontie 106

21420 LIETO

p 050 358 4062

Vastuuhenkilö: Mika Vakkuri, 050 436 2000

1. Tapahtuman nimi: XXXXX Yrityksen ulkoilu- ja virkistyspäivä

2. Ajankohta: 1.2.2005

3. Paikkakunta: Liedon kunta

4. Alue: Parmaharjun urheilukeskus, Lieto

5. Mahdolliset kulkureitit: Valtatie 10 ohjattu(opaste) kulku urheilukeskukseen

6. Tapahtuman keskuspaikka: Parmaharjun urheilukeskuksen parkkipaikka

7. Kohderyhmä / kenelle: Yrityksen henkilöstö

8. Tapahtuman tavoitteet: (Katso liitteenä oleva ohjelma) Virkistyspäivä ja tiimihengen kohottaminen

9. Tapahtuman ajan toimivat vastuuhenkilöt: Kunnon Tulet Eräpalvelut, Mika Vakkuri; Yritys, xxxx
xxxx

10. Tapahtumaan osallistuvien arvioitu kokonaismäärä: 50 osallistujaa
josta: miehiä noin 70%, naisia noin 30%.

11. Kunnon Tulet Eräpalvelun työntekijät: Oppaat/ohjaajat 8 henkilöä, joista 4 erä- ja luonto-oppaan ammattitutkinnon suorittaneita

12. Tiedotuksesta vastaava henkilö: Mika Vakkuri (esimerkiksi tapahtumat, jos paikalle on kutsuttu media jne.)

14. Turvallisuussuunnitelmasta vastaavat henkilöt: Mika Vakkuri

15. Turvallisuuden ennakointi ja toteutus: Alue ja alueen tilat tarkastettu 1.6.2009.

17. Kännykkä- ja muiden keskeisten puhelinnumerotietolistan jakelu/esilläolo: Yrityksen vastuuhenkilö xxxx xxxxxxxx sekä alueella Kunnon Tulet Eräpalveluiden ajoneuvoissa.

18. Ensiapuvarustus ja sen sijainti sekä ensiapuvastaavat (tilanteen mukainen toiminta)

EA -varusteet: Kunnon Tulet Eräpalveluiden ajoneuvot, EA -vastaavat: Mika Vakkuri, (EA-2 -taidot)

19. Olosuhteiden muutosten sattuessa varasuunnitelma:

Pakkasrajan ylittyttyä -20 astetta osa ohjelmasta siirretään urheilukeskuksen liikuntahalliin.

20. Aika ja paikka: 30.1.2009 Lieto

Allekirjoitukset:

Mika Vakkuri, Kunnon Tulet Eräpalvelut

Puhelinnumeroita

Kaikki hälytykset: 112

Poliisi: 10022

Lähin paloasema: Liedon paloasema

Lähin kuntakeskus: Lieto

Lähin terveyskeskus: Harkätien terveyskeskus

Lähin turvallisuuspaikka / keskuspaikka: Parmaharjun urheilukeskuksen liikuntasali

Seuraavassa kuvitteellinen esimerkki xxxxxx Yrityksen virkistyspäivän ohjelmasta:

XXXXX Yrityksen virkistyspäivä 1.2.2009
Parmaharjun Urheilukeskus, Lieto

Alustava ohjelma:

9.30	Saapuminen Parmaharjulle. Tervetuloa.
9.30	Tulokahvit ja täytetty sämpylä.
10.00	xxxx kokoustilaisuus. Paikka: kokoustila, sijaitsee urheilukeskuksessa. Tähän talvikäyttöönkin soveltuvaan tunnelmalliseen tilaan mahtuu 70-250 henkilöä. Se voidaan varustaa myös koulutustilaisuuksia varten, jolloin osallistujamäärä voi olla noin 100 henkilöä.
12.00	Lounas noutopöydästä.
13.15	"Tiimihenkiset Luonto-Olympialaiset" lähialueen maastossa mm. lauta- ja narupelejä, naulausta, heittolajeja, palapeli, ... Olympialaisten info ja ryhmien muodostaminen
16.30-17.00	Lähtökahvit ja leivonnainen. Kahvila.
16.30-17.00	Olympialaisten palaute ja tulosten julkistaminen.
17.00-17.30	Paluu kotiin ...

Osallistujilla säänmukainen ulkoiluun ja kisailuun sopiva vaatetus. Lämmintä vaatetta ylle ja alle!
(Pakkaslukemien ollessa yli -20 astetta on osa tiimiradan tehtävistä sisätiloissa)

Lisätiedot ja Ilmoittautumiset 15.1.2009 mennessä:

Mika Vakkuri, Kunnan Tulet Eräpalvelut

9. Ohjeita ohjelmapalveluihin osallistuville asiakkaille

1. Seikkailu- ja elämyspalvelun tarjoaja on vastuussa siitä, että palvelu on turvallinen. [Laki kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta \(75/2004\)](#)
2. Ilmoita etukäteen (lomakkeella tai suullisesti) järjestäjälle mahdollisista liikkumisrajoitteista ja sairauksista. Näin järjestäjä voi varautua asiaan ja tarvittaessa muokata ohjelmaa sopivaksi.
3. Älä osallistu temppuun johon et tunne pystyväsi. On järkevää osata kieltäytyä.
4. Sosiaalinen paine saattaa ajaa jotkut tekemään jotakin sellaista, mistä he eivät selviä.
5. Pidä huolta kaveristasi, erityisesti lapsista ja nuorista!
6. Kysy järjestäjältä, voiko lapsesi osallistua. Noudata järjestäjän asettamia ikä- ja kokorajoja! Esimerkiksi huvipuistolaitteessa liian pienikokoinen lapsi saattaa luiskahtaa pois kieppuvasta istuimesta ja pudota.
7. Käytä suojaruusteita! Järjestäjä ei jaa niitä jännityksen lisäämiseksi, vaan suojaamaan sinua ja muita osallistujia.
8. Älä osallistu alkoholin vaikutuksen alaisena! Humalassa yliarvioit kykysi ja tarkkaavaisuutesi on herpaantunut.
9. Toimi järjestäjän antamien ohjeiden mukaan. On parempi kysyä, kuin hosua ja katua!
10. Muista huolehtia elämysseikkailun aikana perusturvallisuusasioista, joita ovat muun muassa liikenteessä turvavyön käyttäminen, ajoneuvojen oikea kuormaaminen ja liikennesääntöjen noudattaminen. Älä hyppää suinpäin veteen. Vesillä liikuttaessa käytä pelastusliivejä! Osallistuminen elämysreissulle ei tee kenestäkään kuolematonta!
11. Jos epäilet, voit kysyä palvelun tarjoajalta yrittäjän vastuuvakuutuksesta,

vetäjien ammatillisesta osaamisesta (miten hän on hankkinut osaamisensa, mitä kursseja on suorittanut, työkokemus jne.) ja hätätilanteisiin varautumisesta.

12. Ohjaajan välinpitämätön tai ylimielinen suhtautuminen turvallisuuskysymyksiin on vaaran merkki. Ammattitaitoinen ja asiaan vakavasti suhtautuva ohjaaja ei laske leikkiä turvallisuusasioista.

13. Älä toteuta ominpäin temppua, jonka olet nähnyt televisiossa tai ammattilaisen tekemänä. Ammattilaisilla on tempun vaatimat erikoisvälineet ja he huolehtivat turvallisuusjärjestelyistä, vaikka turvallisuustoimet eivät päällepäin näkyisikään tai niistä ei mainittaisi.

Palvelun turvallisuudesta on vastuussa palvelun järjestäjä. Epäillessäsi palvelun turvallisuutta voit ilmoittaa asiasta kunnan terveystarkastajalle tai Kuluttajavirastoon, puh. (09) 77 261. Ilmoituksen voi tehdä myös Kuluttajaviraston [www-sivuilla sijaitsevilla lomakkeilla](#)